

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۰/۰۶/۰۹

آصف بهاند

د استاد حیدري وجودي مړینه

څو نظرونه، یو شعر

«افتاب که از کوهای سر به فلک کشیده دره زیبای پنجشیر طلوع نموده بود، در کابل غروب کرد.
استاد حیدری وجودی،

این «شیخ» عصر ما که «از دیو و دد ملول» بود،

سالها به خاطر دریافت آرزوی خود «با چراغ گرد شهر گشت»

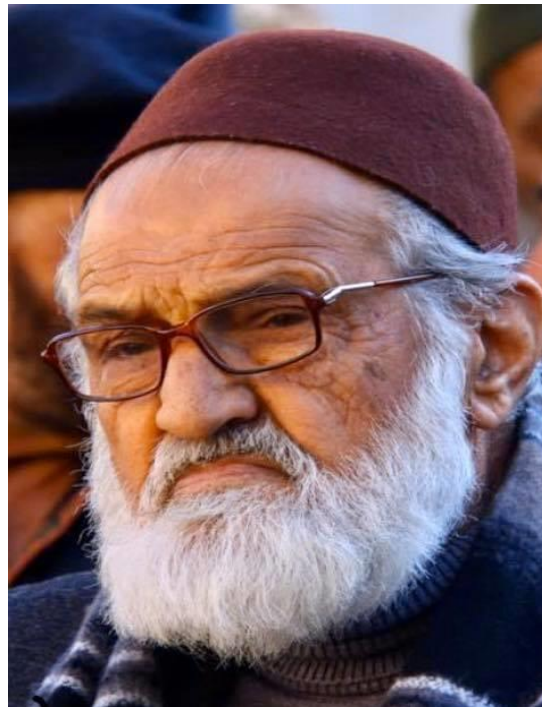
اما؛

به مقصود اش نرسید، گم شده خود را نیافت،

ناگزیر چراغ زنده گی اش را خاموش کرد و ازین شهر رخت سفر بست.

یاد این انسان والا، شاعر و عارف کشورم، جاویدانه باد.»

(نعمان دوست)

د پانو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په خیر و لولئ

شاعر، عارف او د مولانا او بېدل په باب د ځانگړو نظرياتو خاوند شخصيت غلام حيدر حيدري وجودي د يو اتيا کلونو په عمر، په کابل کې ومړ، ده گڼ آثار، په ادبياتو او عرفان کې ځانگړې لار او د پاملرنې وړ شعرونه په مېراث کې پرېښودل.

ما آصف بهاند په کابل کې په گڼو علمي غونډو او سيمينارونو کې ليدلې و، ورسره معرفي شوی وم او کله مې چې د شپېتمې لسيزې له پيل نه «د کوچنيانو ادبيات» کتاب باندې کار پيل کړ، د مجلو، اخبارونو، په تېره د کمپيانو انيس او کوچنيانو انيس د کلکسيونونو د ليدلو او مطالعې له پاره به عامه کتابتون ته ورتلم، ده به تل په ځانگړي لطف سره زما هرکلی کاوه او ټوله ممکنه مرسته او لارښوونه به يې راته کوله. ډېر ځلي به يې د چای څکلو او بندار بلنه راکوله او له ما څخه به يې د پوهنتون د لوی کتابتون په باب پوښتنې کولې، د پوهنتون کتابتون ته د نويو راورل شوو کتابونو پوښتنه به يې کوله، د پوهنتون د کتابتون د مامورينو، چې اکثراً ده پېژندل، پوښتنه کوله، په تېره خپل کليوال ښاغلي مردمې په باب يې پوښتنې کولې. بندارونو يې هر کله علمي بڼه درلوده او ډېر څه ورته زده کېدل. خبرې يې تل پر مجلو، اخبارونو، کتابونو او قلمي نسخو باندې راڅرخېدلې.

اوس د استاد حيدري وجودي سترگې پټې شوي، دا چې اوس ځينې کسان څنگه د حيدري وجودي له شخصيت نه په استفادې سره، ځان ورسره ښلوي او په ټولنيزه ميډيا کې رنگارنگ پيامونه خپروي دا د دوی کار دی. خو ځينې داسې قلموال هم لرو چې پرته له کوم هدف نه د حيدري وجودي د ريښتيني شخصيت ځينې د ځينو اړخونه په نظر کې نيولو سره، داسې څه ليکلي دي چې په ريښتيا سره د قدر وړ دي او په داسې جملو په ليکلو سره به د حيدري وجودي روح ارامه شي.

د پښتو ژبې پياوړي ليکوال نعمان دوست د استاد حيدري وجودي د مړينې په پار داسې هنرمندانه پيام ليکلی دی چې په ريښتيا سره د وجودي د فرهنگي شخصيت سره ښايي. د نعمان دوست د پيام متن دا دی:

**«افتاب که از کوهای سر به فلک کشیده دره زیبای پنجشیر طلوع نموده بود، در کابل غروب کرد.
استاد حیدری وجودی،**

این «شیخ» عصر ما که «از دیو و دد ملول» بود،

سالها به خاطر دریافت آرزوی خود «با چراغ گرد شهر گشت»

اما؛

به مقصود اش نرسید، گم شده خود را نیافت،

ناگزیر چراغ زنده گی اش را خاموش کرد و ازین شهر رخت سفر بست.

یاد این انسان والا، شاعر و عارف کشورم، جاویدانه باد.»

دغه راز نثار احمد صاله هم د استاد حيدري وجودي د مړينې په مناسبت د يو پيام په ترڅ کې ويلې دي چې د حيدري وجودي ځينې اشعار څنگه زموږ د ټولني په وينتيا کې رول درلود او په ځينو شعرونو کې يې د وطن مينې څپې وهلي. د استاد حيدري وجودي د مړينې په پار، د نثار احمد صالح د لنډو خبرو متن دا دی:

«استاد وجودي وفات سو، د وجودي مرحوم اکثريت منتقدانه ابیات د افغاني ټولني لپاره د وينتيا په زړه پوري نصيحتونه ول. مرحوم حيدري د درې ژبې يو عرفاني شاعر وو، خو ځينو اشعارو يې د وطن انسان ته د وطن مينه په خورا ښه شکل پېچکاري کول...»

د استاد غلام حيدر حيدري وجودي پر شخصيت، افکارو او اثارو باندې ډېر څه ويل کېدای شي. سره له دې چې کله، کله د شعر په ژبه د واکدارانو د توصيف په پاره د نقد تېره نظر هم ورته متوجه کېدای، خو داسې اشعار هم لري چې د وطن مينه له ورايه په کې ځلېږي.

د اوس له پاره د ده د يوې قصيدې څو بيتونه را واخلم چې د استاد غلام حيدر حيدري وجودي د وطن دوستی او هېواد پالنې ښه بېلگه کېدای شي:

د پاڼو شمېره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلېکنې د ليکنيزې بڼې پاڼو د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ

ای کشور عزیز! بهاران تو چه شد؟!
گل های رنگ، رنگ گلستان تو چه شد؟
گرمی و سردی تو سروش امید بود
کیفیت بهار و زمستان تو چه شد؟
هندوکش ات که بیشه مردان مرد بود
شیران رزم جوی نیستان تو چه شد؟
پامیر سال خورده و آن خیبر جوان
فرّ و شکوه کوه سلیمان تو چه شد؟
شیران قندهار، هریوا و سیستان
نام آوران بلخ و سمنگان تو چه شد؟
کاپیسه ای که گردن چنگیزیان شکست
فولاد بازوان قهستان تو چه شد؟
غافل ز صولت دژ در بند نیستم
پیران پنجشیر و هژبران تو چه شد؟
آموی سرکش تو که را رام گشته است
غوغای هیرمند خروشان تو چه شد؟
شیرازه نظام تو از هم گسسته است
پیران پخته کار و جوانان تو چه شد؟
ای زابلی که مظهر حماسه ها بُدی
رزم و نبرد رستم داستان تو چه شد؟
کو خاندان سهل فریغونیان راد
انسان جوزجان و شبرغان تو چه شد؟
از سوری های غور نشانی مانده است
سامانیان صاحب دوران تو چه شد؟
امروز آبگینه گرفته است جای او
وا حسرتا که لعل بدخشان تو چه شد؟
خون می چکد ز دیده پر ماجرای ما
ای کابل عزیز! عزیزان تو چه شد؟
دارلامان که مظهر حسن و جمال بود
آب و هوای تازه پغمان تو چه شد؟
دامان کوه و جنگل انبوه پکتیا
قوم غیور منگل و خُدران تو چه شد؟

پر، پر شده است غنچه رنگین اتفاق
گلدسته های وحدت انسان تو چه شد؟

تاریک گشته است فضای حیات تو
در اوج زندگی مه تابان تو چه شد؟

ای بحر سرکش دل بی تاب آسیا!
امواج تند و شورش و توفان تو چه شد؟

ای کوهسار شامخ و بیدار و سربلند!
سیلاب های خشم تو، طغیان تو چه شد؟

گردیده است بنده فرمان این و آن
آزادی و شرافت انسان تو چه شد؟

د استاد غلام حیدر حیدری وجودی یاد دی تلپاتی

او روح دی بی بناد وی!